mihi parabitur, si quis mihi meliores, magis sufficientes, magisque *demonstrabiles* relationes de Ambra grysea, ejus *origine*, *natura* & *mixtione* impertietur.

Berolini d. xv. Octobr. 1729.

Caspar Neumannus, *M. D.* Profess. Chymiæ, Societatum Scientiar. Reg. Magn. Britt. & Pruss. ut & Acad. Nat. Curios. Soc.

II. *Editoris* Recensio *Experimentorum circa* Ambram Gryseam *à Domino* Joh. Browne, *R. S. S. & à Dno.* Ambrosio Godofredo *Hanckewitz*, R. S. S. *institutorum, cum D.* Neumanni, *R. S. S. Experimenti sui* vindicatione.

MAndatum fuit Chemicis expertissimis Regalis Societatis sociis dignissimis Dnis Browne & Godofredo *Hanckewitz*, ut Operationem de Ambra grysea à clarissimo D. Neumanno chemiæ professore & *R. S. S.* institutam sedulò repeterent.

D. *Browne*, cum censeret clarissimum D[n] professorem nimis parvam quantitatem, scilicet Drachmam unicam, in experimento suo adhibuisse, sumsit Ambræ gryseæ unciam & semisse, cum terra cimolia alba siccatissima (qua semper utitur ad salem

ex

ex Succino eliciendum) in pulverem redactam, quam Retortæ inditam variis Caloris exposuit gradibus: obtinuit primò phlegma aquæ purissimæ instar pellucidum, dein Spiritum Cerevisiæ instar fuscum, huic succedebat oleum colore magis fusco, ultimo habuit, per ignem fortissimum, Balsamum spissum, nigrum. Ex quibus oleum quidem & Balsamum cum illis, quæ ex Succino prodeunt, odore tenus convenire fassus est, sed nullum omninò salem acidum volatilem, uti ex Succino, elicere potuit, nec Spiritus hic Ambræ gryseæ ullum motum cum alcalicis dedit, quemadmodum ille ex Succino tali sale acido abundat. Illud autem acidum volatile, singulare Succini *Criterion* reputat. Residuum quoque ex Succini distillatione, durum est, nigrum & Gagatis instar, ex hujus vero distillatione, cimolia remansit pulvis, nigredine solummodò tinctus. Cum nullam igitur Aciditatem, nullam volatilitatem per totam operationem deprehendere potuerit, an Ambra grysea sit Excrementum animale necne, in dubio relinquit: sed notat omne suaveolentum, omne gratum lenissimo igne perire.

D. *Godofredus*, primò duas Ambræ gryseæ uncias duplici Arenæ albæ purissimæ ponderi mistas ex Retorta distillavit; secundò alias duas uncias similiter distillavit, habuitque in utraque operatione oleum limpidum, & residuum bituminosum: oleum per se rectificatum dedit phlegma saporis gratè subacidi, quasi aceti dilutioris, & deinde sequutum est oleum limpidum, balsamicum, bituminosum, petroleo simile: tertiò distillavit semiunciam Ambræ gryseæ per se, eademque per ignem satis moderatum obtinuit; postquam ad summam siccitatem Ambram gryseam distillaverat,

laverat, ursit residuum igne maximo, & remanserunt ultimo grana tria Terræ albæ salinæ, cum acidis modicè effervescentis vel Aëri humido expositæ per deliquium fluentis. Cum ex carbone ceu Residuo nigricante duarum primarum operationum nullum salem volatilem, nullum elicere potuerit phosphorum, pronuntiat certissime Ambram nec animale quid, nec Excrementum animalis esse; phosphorum enim ex omnium notorum Animalium excrementis obtinere potest, uti amplè explicuit in *Transact.* N° 428. Ambram igitur statuit esse Bitumen ad Succinum proximè accedens; verum autem Succinum esse, cum salem acidum volatilem, similem illi ex Succino, non præbeat, haud concedit.

Reiteravit denuò Experimentum, cum Ambræ gryseæ & vitri pulverizati partibus æqualibus; quia suspicio oriri poterit in Arena hæsisse terræ alcalicæ aliquid, quod acidum ex Ambra, siquid in ea extiterit, absorbuerit; sed operatio exhibuit iterum eadem, nisi quòd phlegma saporem salis neutri, quippe non acidi præbuerit; & post ignem vitri pulverem fundentem, Residuum bituminosum liberum à massa vitrea, ei incubuit carbonis instar nigri, & sese per totam Retortæ faciem internam ad collum usque,florum ceu floccorum nigrorum,tenuissimorum quidem & splendidorum instar dispersérat.

Omnis circa hæc Experimenta Lis facilè componi potest, si Ambra grysea quasi substantia mixta ex variis peregrinis conflata consideretur uti cætera mineralia, & non quasi corpus simplex purum uti metalla; nulla enim minera metalli cujusvis, exempli gratia plumbi, in omnibus portiunculis æqualem metalli vel admixti certi mineralis quantitatem exhibet, similiter

ſimiliter *Ambræ* gryſeæ portiunculæ variæ eaſdem quantitates ſalis illius acidi non continent; uti videmus in Experimentis *Godfredianis*, ubi in uno phlegma ſaporem ſubacidum, ſalis iſtius ſignum indubitabile, in alio ſaporem habuit ſalis neutri, & portiuncula illa à D. *Neumanno* examinata plus aliis iſtiuſmodi ſalis continuit. Sal præterea, quò plùs oleo irretitus eſt, eò difficilius ſeparari poteſt. Eodem modo evenit in Experimentis quibuſdam de Calce viva, referente D. *Neumanno* in literis ad D. *Godofredum* datis, ubi ſcribit, illa aliter in Anglia, aliter in Gallia ſucceſſiſſe; unde Gallus quidam eadem reiterans, quæ in Anglia certo modo ſucceſſerant, cum in Gallia eodem modo non reſponderent, omninò falſa eſſe declaravit. Clariſſimus *Neumannus* præterea in aliis literis ad Illuſtriſſimum *R. S. Pr.* Dⁿ *Sloane* ſcriptis declarat ſe nolle, quòd intelligatur ſe dixiſſe (p. 421.) Ambram gryſeam eſſe reverà Succinum, ſed tantummodo eſſe ex genere Succineo, vel Bitumen quidem ad Succinum proximè accedens, quod Ratio fuit veteribus, cum utramque Ambram appellaverint, illam *Citrinam*, hanc *odoriferam*. Addit denuo de ſale iſto acido volatili, cujus granum unum vel alterum obtinuit, ſe falli non poſſe, nam in Aqua, uti ſal ſolvebatur, ſyrupum violarum, uti alia acida, colore tingebat rubro; & volatilis eſt, quippe qui diſtillatione aſcenderat.

III. *An*